

Nr. 124. Torsdag 30. oktober 1980. Årg. 54 Laussal kr. 2,—

ADVOKATAdv. Knut Anker Brunvoll
M.N.A.Storgt. 25. Molde
Tlf. kontor 072/55443
— priv 072/55451Skatt, avgift,
eiendomsoverdragelser,
generasjonsskifte,
alm. praksis.**SAME****SAME**SAME traktor med 4-hjuls-
trekk, 50-130 HK.
Kvalitetstraktoren til gunstig
pris.**ALESUND MOTORSALG A/S**MEDLEM AV MOTORSALGSKLUPPEN
6020 VEGSUND — Tlf. 071-41804**SAME** **SAME****Alt i trykksaker**boktrykk
offset*E.K. Hansen*Asgård & Senn
Myrabakken 8 — Molde
tlf. (072) 51318

Industrikonferansen i Kristiansund:

Kommunikasjoner og oljepenger i fokus

Første dag av industrikonferansen i Kristiansund ble sterkt preget av oljeinntektene og disponeringen av disse. Direktør Hermod Skåland slo imidlertid fast at diskusjonen omkring dette bør skrinlegges da pengene i de nærmeste år allerede er disponert.

Likevel kom dette til å stå sentralt under konferansen. Flere slo sterkt til orde for å nytte oljepengene til investeringer i kommunikasjonssektoren og forøvrig til beste for norsk næringsliv.

DU-NEI til Enes Plast?

Håper at det kan finnes en finansiell løsning, sier ordfører Aasland

Etter det Fylket erfarer skal hovedstyret i DU nå ha avslått søknaden fra Enes Plast A/S i Halsa om lån og tilskudd til etablering av en ny plastfabrikk på Lervik.

Det lykkes ikke igår å få noen kommentar fra disponent Knut Enes, men etter det Fylket erfarer arbeider en nå med en ny og muligens redusert plan for utbyggingen.

— Jeg har ikke fått noe offisiell bekreftelse på at DU har avslått søknaden, men dersom dette er tilfelle er det en godtgjeng skuffelse, sier ordfører Jan Aasland til Fylket. — Vi har sett fram til denne nyetableringen som ville gitt Halsa minst 7 nye arbeidsplassar. Ordføreren ønsker ikke å kommentere saken utover dette, men understreker at selv om «ryktene» om avslag medfører riktighet, har en ikke gitt opp håpet om å finne

fram til finansielle løsninger, slik at den planlagte utbygging kan komme i gang.

Inflasjonsrapporten senket seg imidlertid over forsamlingen og karakteristisk for situasjonen var at bankjef Lars Thulin i Den Norske Creditbank sterkt understreket behovet for å få oljepengene bort fra det innenlandske marked. Han gjikk faktisk så langt som til å foreslå at halvparten av midler avsatt på fond etter distriktskatteloven, børde investeres utenlands.

På grunn av plasmanget kan vi vansklig få med alt fra konferansen, men de utdrag som vi bringer idag og i daglig skulle med all tydelighet bekrefte det dilemma økonomi for tiden er opppe.

SIDE 17

Teletjenester over fra Molde og Kristiansund til Ålesund

Side 5

KRYSS

sjå side 16

Norddal IL 50 år

Bygda som skapte skihistorie

Norddalingerne Ivar Dale (t.h.) og Magne Engeseth sammen med Karen Sofie Oseid (f. Styrmo), olympipladestøkar i 1952.

Når Norddal IL jubilerar, så tenkjer ein vel først og fremst på ei lang rekke veltrena og dristige alpinistar.

Ivar Dale var ein av dei første, og frå 1946 til langt ut i 60-åra var han ein av dei solidaste støtene på dei mange vinnarlaga frå skibygda inst i Storfjorden. Han kunne også gå langrenn, og slo m.a. alle konkurrenter i distriktsrennet over 17 km på Stranda i 1948.

Den som vel dreiv det lengst, var Magne Engeseth, som har ca. 10 kretsmeesterskap for Sunnmøre, og gode plasseringar også i NM, mellom anna ein 9 pr. i storslalåm i Ørsta 1962.

Han har også vunne utforrenn i Sverige, og dessutan vore med i oppvisningar i skiacrobatikk på Wembley Stadion i London. Han har også lagt ned eit stort arbeid innan instruksjonssektoren i Sunnmøre Skikrets.

Som utflytta — han bur no på Stranda — er han likevel sterkt oppteken av at skimiljøet i Norddal kan gjenopprettast, og meiner at utbygging av trekk og løyper på Storås — alt i nøkterne former — er loysinga.

Men først og fremst må det skaffast betre grunnlag for næringsliv og busetting i dalen.

Inne i bladet tek Jon Dale og Jakob Kjersem lesarane med på ein rundtur i Norddal.

Ivar Nydal:

Jordressursar må vernast

men bygda treng breiare næringsspekter

Ivar Nydal og dattera Sofrøyt på 5 år.

— Vi har eit godt jordbruksmiljø i Norddal, men vi er for få til å halde oppe ei busetting som kan gje grunnlag for eit lokalsamfunn med den solide breidde som vi ynskjer. Derfor er det ei overordna målsetting i dag å styrke denne bredden, i form av meir industri og derigjennom betre og meir varierete arbeidstilbod.

Det er også viktig at det blir lagt til rette slik at dei som ynskjer å satse på ei framtid her i dalen, får god tilgang på bustadområder. Får vi berre lagt det fundamentale grunnlaget, er gikk i tvil om at Norddal skal bli sett på som ein traktiv stad å bu på.

ALPINISTEN BLIKK BONDE

Mannen bak desseorda er norddaling, ein kan seie «i ordets beste betydning». Ivar Nydal — eller Hol-Ivar — det heiter i bygdeterminologien — hadde alt som blå ungdom oppfylt eit viktig føresett for å vere ein ekte norddaling, nemleg ved å markere seg som ein god alpinist, med fleire topp-plasseringar rundt i distriket.

Vidare er det typisk at han måtte ut av dalen for å finne seg ein leveveg. I fleire år budde han og hustru på Stranda, der han drev husbygging saman med ein annan kjend skispar, Sveinung Eide frå grannebygda Eidsdal.

Men så fann faren tia inne til å overlevere garden til yngre krefter, og Ivar og hustru fann veggen attende til «sin barndoms grunne dal».

15 MJOLKEKYR PA BAS

Nå ja, det var saktens ikkje berre romantikk, men heller harde arbeidsår. Men det har gått svært så bra. I dag sit han med ein veldrevne gard, og har omlag 15 hektare mjølkekyr på bas. Men viljen og evna til å satse har han teke med seg frå skiløypa. Den dristige alpinisten har også hatt krefter og interesse for anna enn dei daglege gjørermalet på garden.

VASSVERK TIL 1,5 MILL

Dei siste åra har mykje krefter og kapasitet vore konsentrert og uthyrspråga av nytt vassverk, og i dag er det mest av arbeidet gjennomført, og det er vorte ei investering i storleksordning på omlag 1,5 mill.

Ivar Nydal understrekar at han i dette arbeidet har vore med slik som dei andre interessentane, men han er ikkje toppmannen, det heile er resultatet av eit «teamwork».

Som «gamal» sportsmann kan han ikkje skjule si beundring for tidlegare kommunegartnar Jorgen Storås, som har vore flagg leier for prosjektet, og som i en alder av 77 år har teke sin torn i gruftene som den sprekaste ungdom. Den same Skår finn vel ei serleg glede i at vassverket har kapasitet til også å fungere som vatningsanlegg for dei deler av dalen der dette er aktuelt.

KLOAKK OG TOMTER

Vidare er det lagt kloakkrenner i same gruva, slik at ein alt i alt har fått lagt ein fundamentalt grunnlag for utbygginga av dalen. Hittil har det vore smått også med byggeklare tomter, men no er det lagt opp til eit desentralisert mønster når det gjeld tomtepoltikken. Det vil bli lagt opp til mindre felt fleire plassar i bygda.

HERDALEN BEITELAG

Vi stiller spørsmålet til Ivar Nydal:

— Som vellykke idrettsmann og like vellykke bygningsmann i Stranda, korleis var det å vende attende til lokalmiljøet i Norddal.

— Eg er fadd og oppvaksen her, og viste kva eg gjekk til. Garden var nok i minste laget, men det var tilgang til noko jord til leige, og så kom Herdalen Beitelag inn i biletet til rett tid.

Her fekk eg kome inn som leigar, og fekk avlaiste arbeidssituasjonen i to travle somarmånader, samstundes som forgrunnslaget vart utvida, ettersom eg elles hadde måtte fore inne heile somaren. Fellessetra i Herdalen betyde ein ny giv for meg og fleire andre.

BONDELAGSFORMANN

— Som formann i det lokale bondelaget, korleis ser du på jordbruksituasjonen i framtid i dalen?

— Bondelaget omfattar 14-15 aktive medlemmer. Dei representerer eit bra jordbruksmiljø, men vi veit samstundes at jordbruksituasjonen ikkje kan halde opp ei livskraftig busetting i dalen.

— Vil det seie at bondelaget si viktigaste oppgåve ligg utanfor jordbruksituasjonen?

— Til ein viss grad ja, men vi meiner at jordbruksituasjonen må styrkast med alle tilgjengelege midlar. Her er jord av god bonitet, men nede i dalen er det begrensa tilgang på dyrkingsjord, og brukar er heller små. Eg har tidlegare halde fram fellessetra på Herdalen som eit avgjørende tilbod til rett tid.

Både i dette området, og andre stader i hegareliggende sirok er det jord som er eigna til dyrking, både med tanke på fellessetrar og på hausting ved slått, eller forsiktig gjerne ein kombinasjon. Men om og i tilfelle når slike tiltak kan komme på gild er avhengig av om ein kan komme fram til frivillige ordningar i heve til grunneinteresser.

INTENSIVE DRIFTSMATER

— Kan det i mellomtida bli ein såkalla indre ekspansjon, der intensivare driftsmater kan erstatta auka areal?

— Vi ligg i ein kommune med rike tradisjonar i frukt- og bærdyrkning. For ein del kan det vere vanskelegare å hevde seg på dette feltet, men her er enno også gode sjansar for ein del vekster. Vidare kunne intensivt husdyrbruk kome meir på tale, som hens- og grisegård.

Her i dalen er vi som sagt for få til å halde oppe ei livskraftig busetting, derfor er vi som sagt innan jordbruksituasjonen sterkt opptekne av at det også blir alternative arbeidsplassar. Det er ikkje nok at vi har eit gard å leve av, vi må også ha eit samfunn å leve i.

Gruvedrifta gav fine tilbod her, men blir no borte, og enno så lenge er ikkje tapet av desse arbeidsplassane dekte heilt ut. Pendling over fjorden eller vekependling er sjeldsagt ikkje uninteressant, men det gjev ikkje nokon god arbeidssituasjon.

UTMARKSNÆRINGAR

— Folket her i dalen har tradisjonar i utmarksnæringer, kan dette delvis kome att i nye former?

— Inntil vidare ligg det ikkje så mykje økonomi i dette, men det er like fullt viktig å ta dette med utmarksalvorleg. Her i dalen finst det storfeldt natur, og mange tilbod for friluftsliv, jakt og fiske.

Denne utmarka blir utsett for stadig større press frå brukarar utanom grunneigarane og bygdfolket sin krets, ei utvikling som vi forsøvnt ber akseptere. Det som må vere oppgåve for eigarane, er å gå aktivt ut med utmarksplaner, for på den måten å kunne styre utviklinga dit at det blir minst mogeleg interessekolleksjonar mellom brukar og eigar.

Som ei dame kan eg nemne grunneigarlaget for Dyrdsalsvassdraget, som mellom anna omfattar 3 fiskevatn. Sal av fiskerkort betyr — i alle fall ikkje enno — noko rein økonomisk, men det finansierer i alle fall utsettning av settefisk og anna foredling. Om næringsverdien er liten, så er her snakk om rekreasjon og sosiale verdiar, og det er også viktige faktorer når det gjeld å gjøre dalen attraktiv, slik at fleire vil slå seg til å leve her.

Norddaling i fri-idrett

Soga om ein vandrepokal

Per J. Grenningseter kan stå som ein framståande representant for fri-idretten i Norddal. Einokom kom han til å utøve den første delen av sin fri-idrett som ledmenn av Volda Turn- og IL, men grunnlaget til han i alle fall

heime i Norddal.

Han var også ein framstående medlem av Norddal IL, og gjorde det skarpt også på ski, samstundes som han var med i administrasjonen.

Gjennom fleire år var han

mellom dei aller fremste distanseseparama i vårt tyke, noko som pokalen på biletet kan stå som eit godt dame på. Det er ein vandrepokal frå Aksla-løpet i Alesund, oppsett til beste løpar frå Sunnmøre, og måtte vinnaat 3 ganger før å bli full eigeid.

Dramatikken om denne pokalen starta lenge før krigen, men tilspiss seg serleg etter krigen. Først var det Peder Nordstrand frå Lingeåvåg som var ute, og skulle heite heim pokalen i 1948, etter napp i 1946 og 1947. Men ein sterkt kar fra Volda var komne til dette året, nemleg Helge Arflot, og etter ein innbitt kamp, meter for meter, slitt han seg til slutt framom Nordstrand (biletet.)

Men dette var inleisninga. Arflot fekk sine napp i 1949 og 1950, så kom klubbkameraten Rolf Nedreli i 1950 og 1951, Per J. Grenningseter i 1952 og 1953. Men i 1954 var ein ny sterkt sammensing komne inn i biletet, nemlig Sverre Bjørdal frå Volda. Han vart norrk juniormester dette året, og alle venta at no var kampen om pokalen avklara. Men året etter var han litt utanfor på grunn av lorkjelling, medan Per J. hadde sett alle klutar inn i treningsarbeidet. Endelig var lykka det, og på biletet ser vi han med den

gedigne salvpokalen, vunnen til deg og eige.

Den har vel ein hendersplass i

premieskapet til Per J. Grenningseter i dag, men den er i godt selskap.

På seljeski med kalosjebindingar

Syskjenflokken i Myrullveien fortel

Denne syskjenflokken i Myrullveien er folk med fott i. Vi velt ikke myrekig alder, men dei er spesielle som ungdomar og modige på livet som få andre. Etter at dei seide Jo-garden på Hatlestad — heint fram fordi dei er usigte utan esterkommarar, har dei bodd både på Skodje og i Fjær til dei fann denne peria av ein heim her inne på Myrland i Vegusundet. Fra verandaen på det nye huset, har dei et utstikke utan like mot fjorden og ei fjellpanorama der alle dei mest kjende toppane på Sørnmoren — frå Strandø til Vartdal kan reisast. Utsikt var dei vande med heimifrå Hatlestad, men her har dei ingenung tapt. — Og dei er tilfreds med livet som dei meistrer dag. — Maja er husmor i den vakre heimen og gatare driv smindustri i kjellaren med plenty ordnar på kleppar til fiskeflåten. Og kvar einaste sommar går veget sydover med busi — til Tyrkia, Sverige og Italia. Unge folk vert aldri gamle!

På innstig hjå syskjenflokken Marie, Gerhard og Hjalmar Hatlestad i Myrullveien i Vegusundet, — får vi svar på mange spørsmål vi har grunda på i samband med Norddal Idrottslag, — og Hjalmar fortel:

— Det første og minnest verkommande tilskipping av skirenn med urdina startnr. o.l., var då framhaldsskulelæren i Norddal, vossingen Ola Rognesbakke, tok med klassa si opp i Reitebakken på Lilleåsen og arrangerte skirenn der. Dette var kring 1920, då førte framhaldskolekursset vart halde i Dalbygda. Ola Rognesbakke var ein stavandres flink kar på alle vis, og frå Voss hadde han rike tradisjonar å hygge på i alt som hadde med idrett å gjøre.

— Var Reitebakken den første skibakken i bygda?

— Ja, — sier Gerhard, — det var der Hole-Anton hoppa i kalosjer, måste den eine med flygande ski i svevet — og måtte sjalvsagt overende i nedslapet.

— Ja, — når det gjeld kalosjer, kan eg minnast Oskar Indredje med kalosjebindingar på skiene, sjalvsagt då med reinars over riusta og trygge på foten, — fortel Hjalmar.

Kanbende var det denne patenter Hole-Anton hadde gjort seg nytte av under hopprennet i Reitebakken?

— Nei, — sier Hjalmar, — Anton hadde berre vanlege lavesko i kalosjer som han stakk fram i jarna, og med ein klave rundt skobelen. Dette vart den vanlige bindingen for oss alle, heilt til Hvitfeitbindingane kom.

— Korleis var skiene de brukte?

— Vi laga våre eigne ski — og særlig var selje ettertraktat som enne, men bjerk var og mykje brukt, — fortel Gerhard. — Mine eigne hoppski av selje står ennå inne i Jo-garden på Hatlestad om de vil sjå dei.

Hjalmar skyt inn at han kan minneste skiene som Gjære-Sevrin kom heim med etter Amerikareisa — kvar han no enn hadde bekjempe dei. Dese skiene var av ask og hadde breitt i begge endar, men ved eit slengskot på jakt,

kom Sevrin til å skyte av breitta bak.

Då våknar eit minne hjå oss — og vi kan opplyse at dette askeskieno fekk Dalhus-Knut av Sevrin og han vann mange tevlingsar både i hopp og langrenn fordi «rana» så godt, som vi sa.

Hjalmar og Gerhard fortel at Ungdomsasjet «DAG» i Norddal — som vart skipa i 1896 og var ein kjend samskipnad i vide krusar, — fekk tilsendt saksals modellskii fra Norges Idrettsforbund, — slik at lagmedlemene kunne få lage seg effektive og riktig forma ski. Dei kan hugse at Ivar Krohn jr., som sjølv var aktiv og flink i all idrett, sette mykje inn på at ungdomen måtte skaffe seg ski i samsvar med dei tilsendte modellane. — Karl A. Dale kom fra Underoffiserskolen i Trondheim i 1904 og hadde med seg askeskien som han brukte då han vann Gråkallrennet i hopp i 1903. Lengda på svevet var under 20 m. — men det var likevel ein stor bragt for den tid å vere. Vi hugsar at han vart ofte nytta som hoppdomar ved langrenn o.l. i Norddal.

Vi viser fram teikninga av Jonas Hatlestad då han hadde smart med spekesild — og syskjem i Myrullveien får seg ein god latt — Ja, — du Jonas, du Jonas, — sier dei — og minnes all moro dei hadde saman i ungdomstida. — Dei fortel at når han gjekk langrenn og måtte ein altfor bratt bakke — der krekje spekesild eller anna amurming hjelpte, — då tok han rett og slett skiene av seg og sprang opp på bakketoppen, spente på seg att i ei fart og vann som oftest alle renn der han deltok.

Dei fortel og at Jonas var ein tenkt mann som ikkje berre heldt «Gauth» med omverda. — Eingong la han fram komplette planar for uthyggjing av eit område bak Neolauen på Hatlestad til sentralidrettsanlegg med fotball — og skeytbane hoppbakke og slalåm og utforstipe. — Dette var kring 1930 då idrottslaget vart skipa — og først lang tid etter vart Slalåmlepa lagt til dette området.

medan laget ennå vantar dei andre anlegga.

— Då det ikkje vart noko av Jonas sine planar for hoppbakke, såg laget seg om etter ein høyelag stad — og vi fann då fram til bakken mellom Hatlestad og Lilleåsen der vi sette igang med dognad. Heile bygda var med — og vi minnест særlig Ebbe-Tore, Be-Olav og Kristjan Hjelle — som var skytebas — kor ivrig dei var, — fortel Gerhard.

Lilleåshakken vart ferdig og der vart hoppa kring 30 meter, men bakken var ikkje særlig god, sier Gerhard, som sjølv var ein habil skihopper med premiar frå Seinesmoa, ein rekord på 12 m.

som stod lenge. Når rekkrutane kom heim, tok dei opp sportsgrener som dei kjende frå eksisen, og såleis vart verksemda til idrottslaget allsidig etterkvart.

Marie — eller Maja — som vi kalla henne til dagleg, kjem inn med kaffi og nystekte rundstykke — og rundt bordet held praten fram om gamle dagar i Dalbygda — eller Norddal som er det offisielle namnet på heimbygda vår.

Hjalmar — som alltid har vore ein god fotograf, leitar fram gamle foto, m.a. frå snøvinteren oppå Hatlestadgjellet — og viser korleis dei fekk ... dag snuten og kuffikakene til å røkte til alle gjestane som kom opp frå bygda på store skistundagar.

Maja smiler, og svarar at dei gikk no som oftaast hita, og maten strakk til at alt som kom på visting. Likevel vil ho framheve Lilleås-Jørgina som den store vertina på fjellet slike dagar. Korleis ho fekk endane til å møtast med serveringa, det er ei glate.

Og vi kan fortelle frå vår eigen oppvekst, at skisundagane der oppå lever i minnet vårt som dei største og bestaste dagane i livet. Medan sola var borte frå bygda gjant der nede i vekkis, så skein ho heile året oppå fjellet og lekka oss avsted på skivarenumste sundag utover vinteren. — I Gjærdal fekk vi saft og go-kaker hjå Karen og Sevrin, elles vitja vi på Hatlestad, men som Maja fortel, så var sjalve restauratøren på Lilleåsen med den ugleymande Jørgina som vertine. Vi er viss på at talet på gjestar kom opp imot hundre der i garden einskilte sundagar. Nokre åt middag, andre drakk kaffi — og enså andre vart bedre inn i kjellaren på eit glas heimebrygg. — Medan barn og ungdom leika seg i skihakkane, sat dei eldre generasjonane oppå i garden og såg på livet som utfalda seg i skirandane soi over eventyrjell. Og i nabogarden hjå Johanne-Marja og Karl var det også fullt hus av bygdafolk på sundagsviting. Ein gjestfridom vi må seie lenge etter maken til.

Vi ynskjer 50 års-jubilanten Norddal Idrottslag til lukke med dagen og framtida!

NORDDALFRAKT
M/S Fjordblomst
6214 NORDDAL

Nils Relling, Trygve Relling og Fredrik Grønningseter fortel:

Då strandarane kasta fotballskone' på sjøen—

Fra venstre: Fredrik Grønningseter, Nils Relling, Trygve Relling.

Mang ei hyggestund hadde vi i Toregarden på Relling i yngre dagar, og nå er vi gjestar her igjen, vi hadde snart sagt jubilantar, etter mange års fråver. — Ingrid har laga svelkaker og Trygve byd oss inn på gamlemåten. Må sjå til å finne ein sess. — Og det er ingen vansk med i den store stova, verre var det nok i den tida dette uttrykket skriv seg frå, då der fanst berre langbenk og fe-sete kringom på gardane.

Nils Relling frå Pe-garden og Fredrik Grønningseter «burte under Haau» er og med i laget der Trygve er vert og Ingrid, kona hans, ei god vertinne. Akkurat slik som i gode, gamle dagar.

Vi snakkar om Dalbygda. Gårbeit attende til Dale Skipreide og Snorre. Vi snakkar om skikk og bruk, jakt og fiske og husmenn — 61 i talet — som bodde i «gardafaret» d.v.s. ikkje ovanfor i utmarka, der dei laut betale skatt til Kongen, og ikkje nedanfor på innmark, der dei måtte gjere pliktarbeid for bondene. Nei, husa deira utgjorde ein del av gjerdet mellom utmark og innmark, og dermed var dei fritekne for skatt avdi bondene slapp å setje opp mur eller vändagard der husmannsplassen ligga.

Idrott? — Ja, både Nils og Trygve og Fredrik har vore aktive fotballspelarar. Nils var

traust bæk med Boda-Lars gjennom alle år og kan minnast både nederlag og segrar i nabobygdene. Trygve fortel om eingong Norddalingsane vann ein stor seier på Stranda — og Strandane vart så sinte at dei hivde fotballskoene sine på sjøen etter kampen.

Nils fortel om opparbeidingsa av Pe-bakken der far hans gav gratis grunn til hoppbakke og presten Jon Rickard Ofstad — sen var ein kjend skihoppar — var med som aktiv og som instruktør etter at gudstenesta var over på fine vintersandagar. Einaste betingelsen han stilte, var at ungdommen skulle møte opp i Kyrkjå på formiddagen. Dette var og reglen sommarstida då han var ikke aktiv som fotballinstruktør. Ofstad hadde til og med spelt på B-landslaget, og han var ein likandes kar som vi alle minnест i taksemeld og glede.

Ida Grønningseter, mor til Fredrik, var og ein av idrottspionerane i Norddal, kan Nils Relling fortelje. Ho arrangerde fleire store gategrend både i Vesle-Pebakken og «burti Gjerå» neondo HÆAU.

Ida var i det heile tatt ei fantastisk velferdsviviane for alle oss som vokk opp i tida mellom 1920 og 1950 — ja, så lenge ho levde stod ho i brodden for gute- og jenteforening, songkor, kursverksam i tillegg til alle andre foreningar som arbeide i bygda med heimens hennar i sentrum.

Tunane vert mange — og etterkvart små medan vi sit i hyggeleg lag på Torebøen hjå Ingrid og Trygve Relling.

Kva vil de ta dykk til no når bergverksdrifta i Svarthamaren er over?

Vi stiller spørsmålet til alle tre

karane som sjølv var både grunneigarar og tilsett i Olivinsanlegget.

— Nei, seier Trygve, her er ikkje store muligheter for noko anna arbeid. Eg for min del jobbar halv tid på Taksteinfabrikken — resten av tida jobbar eg heime på garden eller på tilfeldige bygg o.l. rundt i kommunen. — Både Fredrik og Nils har forsøka seg med å leve utan innlekt frå olivenanlegget, gardane deira er heveleg store — og for Nils sitt vedkommende er vel pensjonen underveis. — Men for bygda vert nok nedlegginga av gruvene på Svarthamaren eit stort tap — og kva skal ein så finne på?

Vi diskuterar alt frå hogging av raksokane i Herdalen — til oppdrett av laks og ørret, men noko konkret løysing på problemet finn vi ikkje. Det alle er samde om, er at urbaniseringa av bygdemilja må støgast i tide, at industri som er relevant må prioriterast til bygdene, d.v.s. at ein må unngå å få inn bedrifter som u-reinar og skaper problem for hovednæringerane Jordbruk, hagebruk, skogbruk, jakt, fiske og fe-al må alltid prioriterast. Sjølv sagt må ein alltid ha augene opne for nye utvegar, som t.d. turisme o.l., men verne bygda mot alt som vil øydelegge miljø og trivnadt.

Fredrik Grønningseter fortel om husa nedunder Hauen — ei prektig hovudbygning, oppsett i 1837 av presten With — freda og godt istar den dag i dag — eit minnesmerke om farne tider saman med stabbur, mass-stove og andre uthus med mykje verdfullt innbo og gamle reiskap av ymse slag. Nils Relling fortel om Mass-stova i Pegarden som er

Ein veteran

Det er vanskeleg å trekke fram einskildpersonar innan alpinmiljøet i Norddal, men likevel kan vel Jon Reidar Dale stå som ein god representant, ikkje berre som ein av dei beste, og mest pålitelige aktive gjennom 20–30 år, men kanskje like mykje for sin årelange innsats både for heimslaget, og siden for alpinsporten i heile distrikset.

Han er ein framifrå og mykje nytta instruktør, og som teknikar har han også kunne kombinere teknikk, praktisk roymål og entusiasme i sin innsats som rødgjører og medhjelpar når det gjeld utviklinga av alpinanlegga rundt i distrikset. Ein fin representant for det beste innan alpinmiljøet i vår fylke.

restaurert og står der mellom alle dei husa som høyrde til på ein sterre Summersgard kring 1850.

Vi tenker i vårt stille sinn at desse karane, både Fredrik, Nils og Trygve, ilag med mange, mange fleire som vi kjenner, tek

saka i si eiga hand, set gamle hus og ting i stand utan å mase på stønad frå Kulturfondet. — Og alle tre er svært ihuga for å setje Paktarhuset på Prestegarden i stand til Bygdetun for Norddal.

ceny

BETONGTAKSTEIN
gir huset stil
og karakter.

Betonsteinen som er utviklet gjennom mange år, og dermed tilfredsstiller alle krav til frostsikkerhet, bruddlast og fargeekthet.

Dobbelt fasad med så tett fassong at inntrengning av vann og sno utelukkes.

Tilpasset variabel lekteavstand som er en fordel ved omlegging av gamle tak.

Vibrert slik at materialet er ensartet gjennom hele steinen. Glatt overflate som hindrer festing av løv og smuss.

Det beste alternativ til tekking av Deres tak når man tar i betraktning pris og kvalitet.

Vi gir Dem tilbud på tekking av Deres tak med Ceny Betongtakstein.

Kontakt:

A/S CENYTAK

6214 NORDDAL, TLF. 071/57 102

Selges gjennom byggevarerforretninger

Skildraude i Norddal, sett frå Klevset på Lærdal på andre sida av fjorden. Torsløya raser midt på bildet. Mot begge sider er storlådmiljøa på Hattfjelldal, der den strekkjer seg oppover mot Tua og Midtfjellet.

Inge Lilleås — formann i Norddal Idrottslag:

Inge Lilleås: «Betre føre var enn etter snar»

— Idrott og skule har nøyde samanheng når det gjeld oppsæding av barn og ungdom, seier formannen i Norddal Idrottslag Inge Lilleås. — Dette er forlire påkast i bygden, meinar han, — og farane for alkohol og narkotika — som førebels ser ut til å ligge fjernt, ligg kanskje nærmere enn vi trur. Derfor må vi vere på vakt og kome i hug det gamle ordtaket «Betre føre var enn etter snar».

Inge Lilleås er ung av år, men har starta på sin andre periode i kommunestyret og har to periodar bak seg i skulestyret — derav ein periode som formann. At han ikkje manglar mot, viser det faktum at han er hedgreemann i eit område der berre Venstre, Senterpartiet og ikkje å forgøyne Samfunnspartiet i gamle dagar var på topp.

Vi har bygt ut sosialsektoren sterkt og vi har sprøytta mykje midiar inn i skuleverket. Folk flest trur difor at alt er i skjønneste orden, — seier politikaren Inge Lilleås.

— Men du er ikkje tilfreds med all gjenhetta?

— Nei. — Eg spør meg sjeldnig om vi har gjort nok for idrotten og andre aktivitetar som kan vere med å skape byggande ungdomsmiljø. Her meinar eg at den gamle dagsdårlige burde få størra plass. Eg trur dei fana størra både og meinig med livet i ein heim der dei laut arbeide for å skaffe goder til seg og sine.

— Trur du at der finst tiltak som kan ráde bot med dette?

— Eg har tru på skiping av eit grennadsentrum der folk kan treffast frå heile bygda — som her hjå oss — er berre ei greid. Her kunne t.d. idrottslaget — som manglar laghus — kome med i skipinga tilgjengelig med andre interesserte grupper.

— Kva med Paktarhuset på Prestegården som har tradisjonar som laghus heilt frå presen Nes si tid i ferre hundreåret?

— Eg vil gjerne gå inn for å setje Paktarhuset i stand til formål som er nemnt — og eg er

«Betre føre var — enn etter snar»

Lilleåsen er Sunnmorens høgste gard —

Vi kan fortelje at far til Inge, Karl I. Lilleås, var ein av skiparane av Norddal Idrottslag og medlem av det første styret i 1930. — Difor er det eit treff at Inge sit som formann i lagen nå ved 50-års-jubileet. Og medan vi sit og filosoferar rundt dette temaet ved kaffibordet på Lilleåsen saman med kona til Inge og mor hans, kjem yngste jente på garden ASE heim frå skulen. — Ho er ei frisk og kjekk sportsjente som er «fodd med skiene på beina» og som vi gjerne kunne skrive ein vakker song om. Den skulle heite: «Lille Åse på Lilleåsen!»

— Det er rett, men barna er etterkvart blitt så store at dei hjelper til, tilgjengelig med mor mi sjeldnig.

— Det må vere berleg å bu i eit stikkongerike for seg sjølv?

— Ja, svarar Inge Lilleås tilslutt, vi hadde mange vansklege år, men det har vorte lettare etterkvart for bandene. Likevel er der signal i tida som gjer at vi også på dette området må vere vakkne. Får ikke individet utvikle seg i eit samfunn, då vert det ei rar utvikling

Lille Åse på Lilleåsen har mange kalvar og kyr på båsen og snille sauver med spretne lam og gjevar-hund som er morosam!

Ho eig ein gryntande julegris og pussekattar i massevis — på tunet leikar ein harepus dag med Nissar og redde mus —

Ja, Lille Åse på Lilleåsen har jolesongar på Speleidåsen — om Eventyrland på høge fjell som ho kan spele kvar kasekveit

Til skulen fyk ho pd glatte ski og kryrer slalom i bratte li, då kan ho sveve omkapp med mosen ho Lille Åse frå Lilleåsen!

Med helsing frå Jon

Viss på at bygdofolket ville makte å gjennomføre dette tiltaket ved dagsdårligas tilgjengelighet med eventuelle midiar fra Kulturfondet.

Du er kjend til å seie din mening rett ut i alle saker som vert handskama i dei respektive styre du er med i?

— Ja, det er no både godt og gale kanskje, men eg meinat det er viktig først å kunne tenke sjeldnig, og så kunne seie si meinings tydeleg. Eg har t.d. liten respekt for folk som er enig i alt i sitt eige parti. Dette tyder på at dei er bjernevaska, seier Inge uten adressa til nokon spesiell

Lilleåsen er Sunnmorens høgste gard — 535 m. over havet, og ein av dei venaste stadane folk har busett seg. Idag er Lilleåsen tikkere vere Inge sitt framsyn, ein storgard som vert dreven etter lopp-moderne metodar — utan at vi skal kome nærmare inn på dette. Vi nemoer berre i farta at då vi var små, for om lag 50 år sidan, stod der 4 kyr på båsen og i stallen stod første-premie-merra, medan idag forår garden om lag 30 kyr plus dyr. Andre feirbare skapninga som kviger, kalvar og sauver — men inga førstepriser — to traktorar dreg lassa og plogen — og Inge fortel at til og

vi letter
på
skatten!

SKATTEN MED
SKATTEN MED

**Spar kr. 2000-
i skatte klasse 1**
og reduser skatten med
kr. 800:- i året

**Spar kr. 4000-
i skatte klasse 2**
og reduser skatten med
kr. 1600:- i året

norddal
SPAREBANK

Stikk innom!

Gudmund Relling ved 50-årsjubileet:

Ei startblokk for framtida

men vi unner oss eit attersyn

Gudmund Relling «prøveknyter» den gamle salastolen i festalen på skulen. Stolen er kamen fra det gamle forsamlingshuset, og er inn av eit kleivudam.

Det kombinerte grunnskuset og skule i Norddal ruver ikkje så mykje på avstand, men på nærmere hald ser ein lett at her har vore gode planleggjarar i arbeid.

Før nyskulen kom i bruk i 1971, hadde norddalingane halde skule på tre forskjellige stader i Norddal, forutan at ein del fekk si undervisning ved Eidsdal skule.

Ingenting tyder på at borna fekk dårleg lærdom av den grunn, men det var vel likevel på hag tid at ein fekk alt under eit tak. Under dette taket blir i dag den oppveksande slekt i Norddal sin skulelærdom dei sju første åra, fordelt på 3 klasser.

REKTOR GUDMUND RELLING

fortel til Fylket at det diverre ser ut til å bli berre 2 klassar neste år. Inga ulukke, seier han, men likevel såg han no gjerne — som skulemann — at befolkningsgrunnlaget etter kom i vekst.

I dag må ein sende ungdomsskule-elevane over fjorden til Volda, men neste år vil Eidsdal få sin ungdomsskule, noko som betyr eit stort framsteg også for Norddal.

Så blir det opp til norddalingane om dei kan formere seg såvidt raskt at det etter kan bli grunnlag for 3 eller finare klassar i grunnskulen.

Styrking av næringslivet og

auka busetting er i dag overordna oppgåver også i arbeidet for å få ein enda betre skule.

SKULE OG IDRETT

Ny skulen feide også med seg betra tider for idretten. Det første framsteget var den kombinerte fest — og kroppsovingssalen, og det neste — som av ymse grunnar først kom først frå sidan — var leikeplassen, som vart utvida frå dei ordinære 40 x 70 m, til 60 x 90 m, med andre ord måle for ei fotballbane.

Her er i dag ei flott grushane, faktisk den beste i heile indre Storfjorden.

I dag ligg det føre planer for flønbelysning av plassen, planer som fagleg er godkjende av STU, og når dette anlegget er ferdig, vil ein også ha ein god treningsplass for utandørs trening, også i den mørke årstid.

FOTBALL I INDRE STORFJORD

Fotball har vel ikkje vore den store idretten i Norddal, men det er dermed ingen grunn til å undervurdere den sportslege verdien av den kamp om lærkula som har gått føre seg. Om ikkje Norddal II. har vorte så viden kjend i samband med fotball, så har laget markert seg på annan

måte, ved å eksportere spelarar til Lyns 1. div lag, og Sogndal IL's 2. div. lag.

Det som Norddal II. offisielt står for i fotball i dag, er det gute-laget — 14-16 år — som spelar i kretsserien, eit lag som også har rekutterar frå Eidsdal, og Volda.

Men største verksemda går føre seg på det meir uoffisielle plan, gjennom den såkalla «Ford-serien», som er ein cup bygd opp som ein dobbelt serie, slik at dei ymsa laga møter kvarandre både vår og haust.

FJORDSERIEN

I-serien deltar Liabygda, Volda, Geiranger, Tafjord, Eidsdal og Norddal, og laget er eit blanda gute- og jente-lag (laget blir samansett av gutter og jenter fullt ut etter korleis det totalt er kvalifisert), og med blanda alderssamansetning, der det i várserien maksimalt kan vere med 3 7-klassingar, og i haustserien maks. 3 8-klassingar.

«Ford-serien» har gått i 3 år, og den vil halde fram, som eit framfrå rekrutteringstiltak. Et effektivt opplegg for å skape eit breiare fotballmiljø i Indre Storfjorden.

Når Norddal II. no skal feire sitt 50-års jubileum, så er det i det høve vi serie-lag har oppsøkt Gudmund Relling.

Han er svært aktiv i leisinga av laget, og fungerar i år også som uoffisiell jubileums-sjef.

SJØLVE JUBILEET

Vil bli markert ved ei bygdefest tidleg i november, men jubileums-sjefen understrekar at det viktigaste ved jubileet er å legge grunnen for ein ny giv i idrettslaget. Men då kjem også dette med å friske opp gamle minner inn i biletet.

Her er mangt som er verdt å minnast. Den idrettslege innsatsen i laget sine glansår må vere ein spore til fornava innsats på alle plan, frå no av, og langt inn i framta.

For det er stett ikkje alle idrettslag som har så stolte tradisjonar.

ALPINSPORT I TOPPKLASSE

Fra bokverket «Norske skolepere» — skrevet i 1968 — kan vi sttere frå presentasjonen av Norddal II.: «...1 de senere år er

det alpinidretten dominert, og NIL er et av de beste lag i distrikset i denne grenen. Som eksempel på lagets styrke, kan nevnes at man i 1957 tok 7 av 10 manns-pokaler i slalåm og storslalåm, derav 2 vandrerpokaler til ødelag og eige.

SKISENTER PA RELLINGSETRA

Lengre ute i same presentasjonen står det: «... I 1960 tok man et stort løft og bygde en skihytte på fjellet ved Rellingsetra. Hytta var 5,5 x 8,5 m, men den ble i 1966 utvidet med 2 soverom, så nå er hytta 5,5 x 12 m. All transport og alt byggearbeide er utført ved frivillig hjelp, uten løn eller offentlig stønad. Det er i alt lagt ned 2000 dugnadstimer i hytta.

Like utenfor hytta er det ryddet gode treningsleype for slalåm og rulleslalåm, og turloperne har det aller fineste turterren. Ikke langt fra hytta har medlemmene ryddet en 1800 m lang storslalåmleype, som har et fall på ca. 450 m.

Halvparten av løypa ligg på snaufljet, mens resten er laugget ut i skogen. Løypa er kuvert og veksleende, og er en av de beste i området.

Så langt bokverket.

Gudmund Relling kan fortelje at dette skisenteret på Rellingsetra framleis er det store samlingspunktet for skiofolk av alle kategoriar i dalen, men kanskje etterkvart mest som samlingsstad og utgangspunkt for turtrafikken i påskeferien, og elles i fine skihøger på ettervinteren.

Ettersom senteret ligg i et snørikt distrikt, og på 500 m.o.h., så kan ein her ofte drive skisporten langt ut i mai, gjerne også langt ut i juni.

SKISENTER PA LILLEAS

Men når det gjeld konkurransar og trening, så er no Lilleas vorten meir aktuell. Denne staden ligg også 500 m.o.h. men har eit også heilarsveg forbi.

Her vil ein få sett opp eit mindre bygg som kan gjere teneste som garderober og smarjebo, og vidare kontor for stevnearrangørar, og materialrom m.m.

Parkeringsplass er også inne i biletet.

Her vil ein så få rydde faste trasear for langrenn, og også for

slalåm. Det er ikkje så langt til hytta ved Rellingsetra, slik at denne også kan knytast saman med Lilleasen ved faste leypetracear. Her er eit nyt hjelpemiddel kome til, nemleg snascoter med sporjkjelke.

Denne vart innkjøpt sist vinter, og finansiert for ein stor del ved rause gaver frå lagsmedlemmer og bygdefolk i det heile.

LOKALANLEGG VED TURISTHYTTA

Meir sentralt tilgjengeleg for dagleg bruk, har ein både lang rennsløyfe og slalåmleype nede i bygda, på Engeset. Her er ilomlys og eit mindre skitrekk.

Framvoksteren av alpin sporten kom etter krigen og hadde si glanstid gjennom 50-åra, og eit stykke ut i 60-åra. Vi aner Gudmund Relling om kva som var årsaka til at det inntil vidare tok slutt.

Det var ymse grunnar, som GI, at det på sju heile år — fra 1947 til 1954 — ikkje kom til verda ein siste gatebarn i dalen. Med all mogeleg respekt for jentene, dette måtte gje utslag, og det kom slover i 60-åra.

Vi får kanskje ta dette som eit men humoristisk argument, men det var også andre årsaker. Mange måtte sekkje seg høgt frå dalen for å få seg arbeid eller vidare utdanning, og den kanskje aller viktigaste årsaka var at velutbygde anlegg, etterkvart med flomlys, trakkemaskiner og skibensar kom i bruk rundt i distriket. Stadig fleire og fleire fekk betre og betre treningsstilheve, tilhøve som vi ikke kunne tilby våre faste aktive

BETRE TRENINGSTILHEVE

Men sett under ein større synsvinkel er dette ei hødig utvikling for alpinidretten, og det er nå vår store oppgåve å etter kunne legge til rettes slik at våre løperar får mest mogeleg like gode trenings- og treningsstilbod som dei vi skal konkurrere med.

FRESKE FRASPARK

Som sagt skal vi unne osa den greda no i jubileumsåret å sjå attende på dei æreske tradisjonar som ligg bak oss, men når dette er gjort, skal jubileumsåret ryttast først og fremst som ei startblokk for nye «freske fraspark», med den bevisste målsetting å skape ein ny era for alle aktuelle former for idrett i dalen.

Så vidt jubileumsgeneral Gudmund Relling, som nok har føltet bak seg i denne målsettinga. Norddalingane kan sikkert enno kunsten å skape idrettsmiljø, både for idretten si eiga skuld, og for å gjere Norddal til ein enno meir attraktiv dal å bu

**Vi gratulerer
NORDDAL IDRETSLAG
med jubileet**

Storås Handel
Norddal

Storås-gutane Lars, Arne og Jon Kåre - - -

Lars Storås

bygdaungdomen heilt til det siste. — Her var det Buda-Lars og Buda-Arne som hadde seg kunsten å kaste kule, hoppe lengde og høgde, springe 100 m. fra Dalhusnaustet til Kyrkjegardsmuren — og ikke minst spørke fotball. Og vi må rekenne med at Jon Kåre — son til Arne og kjend 1. divisjons-spiller fra LYN — også hadde seg til ball-jonglor nettopp på Kyrkjemyra.

LARS STORÅS

vart vald til formann døg Norddal Idrettslag vart skipt i 1930.

Han var ei eldsjel som fekk alle ungdomane i bygda aktivt med i lagarbeider, og sjeld langt opp mot pensjonsalderen kunne ein så Buda-Lars i kamp om fotballen med den yngre garde inne på Kyrkjemyra når han hadde fri fra butikken og D/S-ekspedisjonen, postkontoret og andre tilsverv som han skjøtt med dugleik.

Ingen kunne slå Buda-Lars i kulestot. Han satte rekord for lange tider må måo døg han var inne på eksisen — på 12 meter!

Arne Storås

Elles var han gjennom ein liten mannsalder traut hogbekk på fotball-laget og ein

dugande administrator, dommar og keremeister for oss alle. — Altid smilende og viljig til å visse dei som var yngre både teknikk og gjennomfaring av kast, hopp og spur.

Lars var for oss alle drivkrafta og inspirasjonskjelda som stod for kontinuiteten i idrottsarbeidet. Han bygde ei bru mellom generasjonane — og vart særta saknå då han la åtane inn...

ARNE STORÅS

var syskjenbarn til Lars og yngre enn han, — og han hadde dei same kvalitetene både som idrottssamar og administrator. Han var formann i «Jossinglaget» under andre verdenskrig — og i mange år etter krigen då idrottsarbeidet vart teke opp att på nasjonalt grunnlag. Krigstida var spennin ei rik tid for denne bygda som lag gøynd mellom seg — og som tyskarane knapt ville eksister. Buda-Arne var klar over dette, og vi kunne tritt drive idrott heilt før oss sjølv med store «Jossingrenn» både nede i bygda og opp på fjellene. Døg krigen var slutt, stod Arne klar til å melde inn laget i den ymse serkrimset — og serles vart Sunnmøre Skikrets berika med å få Norddal Idrettslag tilslutta. Dette viser littene over bragdane til deltakarane heilt

frå 1945 og fram til 1952. — Buda-Arne spelte sentralposisjon på fotballaget og var en god målscorar. Elles var han allsidig idrottstunet, — men framom alt var han organisatoren og den sikre domaren som vialicsette vår lit til.

JON KÅRE STORÅS

et dag aktiv spiller på Alessand Fotballklubb og senere opplevde flere ganger fotball-Norges-Norddal — Alessand kom i delta i kampen og ga tegnene sine. Før han flyttet utlands gikk han på Høgskolen i Oslo og vart med på 1. divisjon med A-laget — Derned må han rekna med som den norddalinger som har maktet høgast mest utdanningspoeng i Norge. Han er berre 25 år og har mange poeng ar å vinne til. — Heltigvis tekken Arne Storås, sia ar ene-hadel, evner til å føre unga idar — ikke berre sine idrettsmannar, men som dagens landstevnet i Norddal. Og tu til Arne — Buda-Jakob — vore spesielt premete-kjistar med Joni dei beste på Sunnmøre — ville nok like seg om han gjenkom ars som er gatt komme tilbake jord og kjetana sin folk og sitt land!

Fest i fotballklubben Lyn etter at laget har vunnet over Strindheim, og ikke opprykk til 1. divisjon. Fra v.: Hobby Aam, Rune Seivig, Øyvind Ramnefjell og Jon Kåre Storås.

"m&m's stretch-flanel sitter som stoppt uansett hvordan vi beveger oss."

Her får du ekstra god behag i ren ny ull, vevet på en spesiell måte. Resultatet er blitt myke og spiss med stretch som gjør at passformen er nærmest utrolig. Flaggene sitter slik at aydd til deg, og beholder passformen uansett hvor du går din rute dug. Vaskløs. Krymper ikke. Tekstil, klassiske linjer. Aktuelle farger. Men herlig og sult. Det er den gode passformen som er viktig vedemerk. Ta noe på ordet neste gang du går inn i et priserom.

Prøv m&m først.

KATO

Manufaktur
6210 VALLDAL

Tuvel i Jarven-garden i Norddal, husmen til alpinistene Eirik og Jon Røldal-Dale. Då det vart bygd nytt våningshus var dette resirkulert flyttet til Hellungestræ, og vart her til den flotte skiflytt som i dag er eit samlingspunkt for jar-

Hjalmar O. Hatlestad

«Pensjonert idrettsmann» med treskurd som hobby

Opp i Gjæra — med fri utsyn over Dalsbygda og Norddalsfjorden, stig vi på hjå idrottspioneren Hjalmar O. Hatlestad som står ivrig opp tegen med fagarbeidet sitt frå gamalt: ekte norsk treskurd.

— Dragkista han har på arbeidsbordet er blitt eit kunstverk etterkvart som Hjalmar har skore inn manster, djupt og sikkert i eiketre.

Vi spor om han har minner frå den tid idrottslaget vart skipa?

— Ja, — eg kan til og med minnast noko dei kalla Gamlelaget som hadde vorte skipa lenge før mi tid. Likevel var det vel dette laget vi representerte i åra mellom 1920 og 1930 før det noverande Norddal Idrettslag vart skipa, fortel Hjalmar.

— Eg kan minnast det første hopprennet for gutter eg deltok i. Det var Gerhard Grønningsæter som arrangerte rennet. Vi hoppa over ripsbuskene på Lydel-

plassen der hoppbakken låg — og langrennsløypa gjekk frå Boen — over elva til Ekra — derfrå til Dalhusbrua og så heimatt til Lydelplassen på Rellingsida. Og når rennet var over fekk alle deltakarane premiar. Eg minnест eg vann første premie i hopp: Kamb og spegel — som eg var svært stolt av.

Då vi vart større deltok vi i renn utanbygds — og det vart etterkvart premiar både til Jonas, Gerhard, Sevrin, Ingvold og meg. Det var særlig fjellgutane som var med i byrjinga, men bygdagutane kom med etterkvart, og mykje artige opplevelsar hadde vi.

Hjalmar er bror til Ingvold Hatlestad — både brørne godt over 190 cm på hoselesten og framleis like rike i ryggen trass i at pensjonen har funne vegen til postkassa deira både her oppe i Gjæra og i Ørsta — der Ingvold bur.

Vi har skaffa oss lista over

bragdane til desse to brørne — og det er imponerende resultat å vise til. Hjalmar har — i tillegg til konkurransedrift, vore aktivt med i idrottsmerkesaka og i lagsadministrasjonen. Han har Skimerket i gull, Idrottsmerket — Statuetten og Krusset, og han er tildelt lagets friidrettsstatuett for aktivt administrativt virke. Formann i skigruppa i fleire år og styreformann i Norddal Idrettsdag 1938–1940. Dessutan styremedlem i mange periodar.

— De må stoppe og drikke kaffi, — seier Hjalmar — og vi minnест med eitt alle gongane vi har «fere vels» her oppe i Gjæra den tid Karen og Sevrin — foreldra til Hjalmar levde. — Gjessfridomen har gått i arv til barna — og ingen får gå svælt fra Inger og Hjalmar sin koselege heim — høgt og fritt som han legg her opp.

Tilbakeblikk over tida som gikk

- 1934 Ingvold Hatlestad nr. 2 i Akslaalopet, kl. junior.
- 1935 Fotballaget vann 15–1 over Stordal.
- 1939 Lager debuterar i alpiarenn utanbygds. I est distriktsrennen i Stordal vann Knut Relling 1. premie klasse C, slalåm. Hjalmar O. Hatlestad, klasse B, fekk 2. premie i slalåm og 3. premie i utfør.
- 1943 Fotballaget vann ein kamp mot Emblemsbygda Sportsklubb. Det vann også kamp på Stranda mot Stranda Idrettslag.
- 1947 Nils J. Grønningsæter, krinsmeister i klasse B, lengde utan tillau. Resultat 3.045 m.
- 1948 Ivar Dale vann distriktsrennen 17 km, langrenn på Stranda i konkurransen med m.a. Jakob Kjersem. (Ivar Dale gjekk seinare over til alpint og oppnådde også der plasseringar i toppen.)
- 1949 Per J. Grønningsæter, 1. premie junior i Akslaalopet. Han vart også krinsmeister på 5000 m., junior. Geirmund Hjelle nr. 2 i krinsmesterskap i spydkast. Geirmund Hjelle og Per J. Grønningsæter deltok same året i interkrets kamp i friidrett på Molde.
- 1949 Jon Reidar Dale vann storslalåmrennet på Trollstigen.
- 1950 Per J. Grønningsæter vart nr. 5 i norgesmesterskapet på 5000 meter kl. junior.
- 1957 Arne Nydal vann Standalrennet, åpe renn, storslalåm.
- 1958 Storslalåm Norgesmesterskapen i Oslo. Her vart Jon Reidar Dale nr. 12 og Magne Engeseth nr. 22.
- 1964 Arnhildur Ytredal vart nr. 9 i Norgesmesterskapet for junior.

Skiakrobaten

Skiakrobaten Magne Engeseth, slik han demonstrerte sine luftige saltos. Han hadde m.a. også oppvisning i Limon, der han vart beskrevet med førstesideplata i Life Magazine!

Desse har vore formenn i Norddal Idrettslag

- 1930-31 Lars Stork
- 1932-34 Nils Relling
- 1935-36 Ingvold Hatlestad
- 1937 Knut Relling
- 1938-39 Hjalmar O. Hatlestad
- 1940-48 Arne J. Stork
- 1949-51 Geirmund Hjelle
- 1952 Knut Dalhus
- 1953 Ivar O. Relling
- 1954 Steinar Dale
- 1955 Ivar Krohn
- 1956-58 Ivar Dale
- 1959 Ludolf Kaldhussæter
- 1960-61 Ivar Nydal
- 1962 Magne Engeseth
- 1963-64 Jon Ytredal
- 1965 Ivar Nydal
- 1966 Jon Ytredal
- 1967 Ivar Dale
- 1968-69 Per Jostein Nerhus
- 1970-71 Olav Melchior
- 1972 Lars Magnar Ytredal
- 1973 Bjørn Relling
- 1974 Gudmund Relling

Reidar Døring var ei av dei kvinnelige alpinistane som levde seg med glemme borte her i fjellet og også ut over landet ellers. Andre kjendisnamn fra jentene var Bergljot (Bibbi) Stordal, Arnhildur Ytredal, Asta Døring, Asta Nydal og Anna-Joerg Dale.

Norsk Værindustri

Produksjon av:
Saft — Sylte — Frosne jordbær
Rå eplesaft for vinlegging

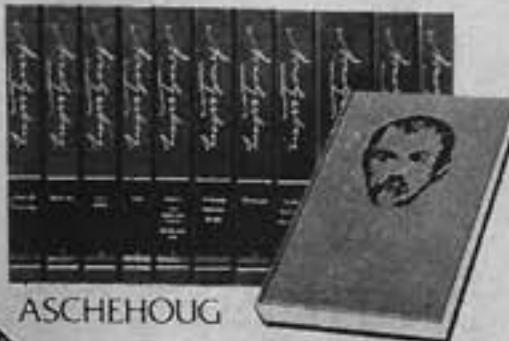
Leveranse direkte til forbruker
uten fordyrende mellomledd.
Pris- og ordreliste sendes.

Arne Garborg

- den femte store

Arne Garborg er en av de mest ruyende diktere i norsk litteraturhistorie. Gjennom sine erfaringer fra barndom, ungdom og moden alder vokste han sammen med det norske folket på en underliggende og mer selvstendig måte enn noen annen dikter. Hans verk ble både hans eget skriftemål og en biografi over den tiden han levde i - en av de mest spennende periodene i vår historie. Det er med god grunn han er blitt kalt den femte store i norsk litteratur.

Arne Garborg var en av våre største romanforfattere. I tillegg var han lyriker, dramatiker, dagbokforfatter, politiker, journalist og mye mer. Den nye utgaven av hans verk i 12 bind viser oss alle disse sidene - både de kjente og de ukjente.

ASCHEHOUG

**URI BOK &
RADIO**
6210 VALLDAL

KJØP NÅ! SPAR KR 300!

Pris per bok 100,- inkl. porto
Pris per bok 100,- inkl. porto

Hva har hendt med Ready?

Jo, nå finnes det et helt nytt fargekart for Nordsjø Ready.

Det heter Tintorama Color. Fargebetegnelsene er i samsvar med det nye, internasjonale N. C. S farge-systemet - som etterhvert også vil omfatte fliser, tapeter, tepper mm.

Dette betyr en enklere og sikrere totalfargesettning. Dessuten er fargene på kartet ordnet på en ny måte som gjør det enkelt å sette sammen forskjellige farger til en helhet som virker.

Kom innom butikken, så får du se!

Brødr. Rem

DAGLIGVARER - VINDUSGLASS - MALING
Tlf. (071) 57 504 — 6210 VALLDAL

Då var det rekruttering

Norddalungdom, foto fra ei av dei første etterkrigsår. Mange av desse var kjende alpinistar. Var ørnaka stabilit føre, gode løyper, god instruksjon? Eller kanskje retture? Dette diffuse begrepet «miljø».

Sterkt 3-mannslag

Nok ein vandrerekopokal tilkra for Norddal IL. Fra v. Arne Nydal, Jon Reldar Dale og Olav Melchior.

Drikk mindre

Få frisk luft

Spis fornuftig

Stump reyken

Lysløype i nærmiljøet

Flomlyslyppa i prestegardsmarka på Inset, nærbilde for skileparane i daten.